

Bevakning av ny information om etik. Januari 2024

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se

Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](https://www.ki.se/praktiskt-om-etik)
Synpunkter och förslag välkomnas!

Bilden är från en artikel/recension av den franska filmen *"The taste of things"* skriven av Thi Gammon, King's College, och publicerad online den 28 december i The Conversation.

Vecka 5

Läkartidningens webbsida fungerar igen efter IT-attacken. Det kommer dock att ta några dagar att uppdatera sajten med alla artiklar!

26 januari. The International Court of Justice. *Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide in the Gaza Strip (South Africa v. Israel)*. [Order of 26 January 2024 \(icj-cij.org\)](https://www.icj-cij.org)

Kriget Israel-Gaza. [Läkare om Gaza: Barn vårdas utan bedövning | SvD](#)

24 januari. [Socialstyrelsen ska ge bättre tillgång till hälsodata för forskning - Regeringen.se](#)

24 januari. [Ändringar i medborgarskapslagen - Regeringen.se](#)

23 januari. [En för alla | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#) ; [Patientmedverkan skapar värde i utvecklingen av vården | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#)

Mattias Andersson och Maria Nilsson, Föreningen Svenska Vård. [Är regeringen beredd att betala för en vård som fungerar även i kristider? - Altinget: Säkerhet](#)

Regeringen vill grundlagsskydda den svenska aborträtten – men talar tyst om var hotet kommer ifrån. [Kristina Lindquist: Striden om aborträtten står här och nu - DN.se](#)

Psykatri. [Vi behöver hitta orsaker till ungas psykiska ohälsa, skriver forskare med flera | SvD Debatt](#)

Linda van Paaschen, psykiater, konsultläkare, Region Västernorrland: [Transportstyrelsen belastar psykiatrin i onödan – Läkartidningen \(wordpress.com\)](#)

Witold Pisarek, överläkare och Patrik Grundtman, utredare; båda Transportstyrelsen: [Replik: Läkarintygen behövs vid utredning av hinder för körkort – Läkartidningen \(wordpress.com\)](#)

Fredrik Mellgren. [Rehab för cancerpatienter kritiserar av Cancerfonden: "Katastrofal" | SvD](#)

Socialstyrelsens definitioner av hemlöshetssituationer är för snäva. [Stadsmissionen synliggör den dolda hemlösheten i ny rapport](#)

Jörgen Lundälv. [Socialstyrelsens språkbruk om handikapp riskerar leda till ökad stigmatisering - Altinget: Omsorg](#)

När sjukvårdens arbetssätt förändras behöver lagar, riktlinjer och definitioner anpassas. »Sjukhus i hemmet« är slutenvård och ska ägas av sjukhusen – Läkartidningen (wordpress.com)

Elias Johansson, docent, specialistläkare i neurologi, Sahlgrenska sjukhuset. [AI i vården – en smal framtid i närtid, inte en revolution – Läkartidningen \(wordpress.com\)](#)

Betygssystemet skapar osäkerhet och godtycke. Daniel Waldenström. [Vetenskapsrådet borde ändra sitt betygssystem - Tidningen Curie](#)

Thomas C et al. *Drugs, delirium, and ethics at the end of life.* J Am Geriatr Soc. 2024; 1-9. <https://doi.org/10.1111/jgs.18766>

Steven Farrelly-Jackson. *Intentions at the End of Life: Continuous Deep Sedation and France's Claeys-Leonetti law.* The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine, Volume 49, Issue 1, February 2024, Pages 43–57. <https://doi.org/10.1093/imp/jhad040>

UK. 18 January. [Action needed to address gaps in ethical guidance for genomic research and healthcare practice - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

New research. [Cambridge lab grows 'mini-placentas' for pre-eclampsia study - BBC News](#)

Li et al. [Human uterine natural killer cells regulate differentiation of extravillous trophoblast early in pregnancy](#)

New guidance. Marcus, H.J. et al. *The IDEAL framework for surgical robotics: development, comparative evaluation and long-term monitoring*. Nat Med 30, 61–75 (2024). <https://doi.org/10.1038/s41591-023-02732-7>

Paola Buedo et al. (2024). *More ethics in the laboratory, please! Scientists' perspectives on ethics in the preclinical phase*. Accountability in Research. <https://doi.org/10.1080/08989621.2023.2294996>

AMA Journal of Ethics. Januari issue. [Critical Pedagogies in Health Professions Education | Journal of Ethics | American Medical Association \(ama-assn.org\)](#)

Why ethical AI services? [Ethical AI Ethics Services - Center for Practical Bioethics](#)

'Ethics in Dementia Care'. Next course will take place on 2-5 July 2024 in Leuven. [Ethics in Dementia Care 10th Edition 2024 - KU Leuven](#) ; [Programme - KU Leuven](#)

Oxford University. *Visiting Scholarships* are awarded to post-doctoral or early-career researchers. Deadline 21 April 2024. [Caroline Miles Visiting Scholarship — Ethox Centre](#)

Vecka 4

22 januari. Dir. 2024:8. [Förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck - Regeringen.se](#)

Hedersrelaterat våld och förtryck. [Tidöpartierna: Nu tar vi krafttag mot barnäktenskapen \(aftonbladet.se\)](#)

19 januari. SOU 2024:2. [Ett samordnat Vaccinationsarbete - Regeringen.se](#)

17 januari. SOU 2023:101. [Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel - SOU 2023:101 \(regeringen.se\)](#)

16 januari. [Uppdrag att ta fram ett förslag till en nationell strategi inom området sällsynta hälsotillstånd - Regeringen.se](#)

Läkemedel för behandling av sjukdomarna ingår dock inte i uppdraget. [Socialstyrelsen ska ta fram en strategi för sällsynta hälsotillstånd - Dagens Medicin](#)

Budskapet från konferensen Folk och försvar får kritik från Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro. ["Går inte att förbereda för krig när man skär ner i vården" | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Region Stockholm. Akutsjukhusen har slagit larm och rapporterat om vårdavvikelse som rör ett flertal patienter. [Klinik mister vårdvalsavtal efter allvarliga brister - DN.se](#)

Regionjurist i Blekinge sågar förslaget om att ta betalt för tolk i vården. [Tolkavgift i vården strider mot flera lagar \(dagensmedicin.se\)](#)

Vi är ensamma i samhället om att faktiskt få frihetsberöva människor utan att gå via en rättsvårdande instans, säger läkaren Kerstin Johansson som fattar de svåra besluten om tvångsvård. [Svåra beslut på Sveriges största psykiatri i Göteborg - DN.se](#)

Håkan Hedman Njurförbundet. ["Levande njurdonation behöver prioriteras" - Dagens Medicin](#)

En destruktiv skolmiljö eller otillräcklig undervisning riskerar att osynliggöras när diagnoser görs till förklaringsmodell. [Diagnoserna gör att skolan slipper ta ansvar, skriver debattörer | SvD Debatt](#)

Ny bloggpост. Pär Segerdahl. [Research nurses on ethical challenges in recruiting participants for clinical research - The Ethics Blog \(uu.se\)](#)

Natalie von der Lehr. [Vad kräver betygsnämnden för att godkänna en avhandling? - Tidningen Curie](#)

Macchiarinis dödliga verk sprider dokudramaskräck i amerikanska "Dr Death". [Recension: "Dr Death – Paolo Macchiarini" sprider skräck. - DN.se](#)

Alan B. Astrow. [Betty Rollin's Assisted Death: Unanswered Questions - The Hastings Center](#)

Lederman, Z. (2024). *Dying a lonely death: A conceptual and normative analysis*. Bioethics, 1–10. <https://doi.org/10.1111/bioe.13267>

Renee D. Boss et al. *Building clinician-parent partnerships to improve care for chronically critically ill children: A pilot project*. Patient Education and Counseling, Volume 122, 2024. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2024.108152>

Joseph Jebari, Christopher F. Masciari & Em Walsh (2024). *Treatment-Resistant Psychiatric Conditions and the Ethics of Psychiatric Physician-Aid-in-Dying*. AJOB. Neuroscience. <https://doi.org/10.1080/21507740.2023.2292491>

Shelton W, Geppert C. *Limits of advance directives in decision-making around food and nutrition in patients with dementia*. Journal of Medical Ethics Published Online First: 02 January 2024. <https://doi.org/10.1136/jme-2023-109652>

Anil Balan, King's College London. [Lawyers are rapidly embracing AI: here's how to avoid an ethical disaster \(theconversation.com\)](https://theconversation.com/lawyers-are-rapidly-embracing-ai-here-s-how-to-avoid-an-ethical-disaster)

Jan 12, 2024. Bioethicist and playing God? producer Jeff Kahn talks with Stephanie Desmon about the podcast and some of the topics they cover, including ethics around buying and selling organs, fertility, and more. [Public Health On Call: 707 - 'playing god?' - A Bioethics Podcast \(libsyn.com\)](https://libsyn.com/public-health-on-call-707-playing-god)

Online submission of abstracts for the EACME Annual Conference 12-14. September 2024 in Halle/Saale, Germany is open. Deadline for abstracts: 15th March 2024. www.eacme2024.org.

Vatican City. 12-13 February 2024. «*Human. Meanings and Challenges*», is the theme of the Pontifical Academy for Life Workshop 2024. Online participation is possible. **See attachment.**

Webbinarium. 16 februari. 09:00 - 11:00. [Vad visar Socialstyrelsens skade- och dödsfallsutredningar? - Socialstyrelsen](https://socialstyrelsen.se/vad-visar-socialstyrelsens-skade-och-dodsfallsutredningar)

Vecka 3

Donald Rothwell, Professor of International Law, Australian National University. [South Africa is taking Israel to court for genocide in Palestine. What does it mean for the war in Gaza? \(theconversation.com\)](https://theconversation.com/south-africa-is-taking-israel-to-court-for-genocide-in-palestine-what-does-it-mean-for-the-war-in-gaza)

Ylva Vladic Stjernholm, Ofra Wersäll, Kristina Gemzell Danielsson. [Det genusbaserade våldet under massakern i Israel ett folkrättsbrott \(lakartidningen.se\)](https://lakartidningen.se/det-genusbaserade-valdet-under-massakern-i-israel-ett-folkrattsbrott)

SOU 2024:1. [Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier, SOU 2024:1 \(regeringen.se\)](#)

SOU 2024:3. [Ett starkt judiskt liv för framtida generationer - Regeringen.se](#)
8 januari. [Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism \(regeringen.se\)](#)

11 januari. Utreseförbud föreslås kunna beslutas om det finns en påtaglig risk för att ett barn förs utomlands. [Ett utvidgat utreseförbud för barn \(regeringen.se\)](#)

10 januari. [Ivo ska växla upp arbetet mot välfärdsbrottsligheten \(lakartidningen.se\)](#)

SLS. Uttalande. [Hälsa- och sjukvårdens ansvar i klimatomställningen - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Vi föreslår att staten ger ramarna för sjukvården, det vill säga finansieringen, men lämnar detaljstyrning på lokal nivå till de bäst lämpade professionellt kunniga. [Läkare vill att universitetssjukhusen blir statliga - Dagens Medicin](#)

Många kommuner tycks inte se som sin uppgift att medverka till att personer med svåra funktionsnedsättningar ska få goda levnadsvillkor, utan strävar efter att göra så litet som möjligt utan att bryta mot lagen. [Bengt Westerberg: LSS har urholkats – en ny lag behövs | SvD Debatt](#)

Vem har ansvar för dem som ångrar sig vid ett könsbyte? Reportrarna Carolina Jemsby och Karin Mattisson, författare till boken "Ånger", intervjuas av Jörgen Huitfeldt. [Det har funnits en rädsla för att framstå som transfobisk - Kvartal](#)

Den akademiska friheten är själva fundamentet för framgångsrik forskning, utbildning och innovation, skriver rektorerna i SUHF. [Grundlagsskydda den akademiska friheten - Tidningen Curie](#)

Psykatri. Denna vecka har Läkartidningen flera artiklar om posttraumatiskt stressyndrom. [5 frågor till Sofie Bäärnhjelm \(lakartidningen.se\)](#)

Susanne Bejerot, psykiater, Region Örebro län. [Psykiatrins tradition att misstänkliggöra anhöriga lever än \(lakartidningen.se\)](#)

Varför respekteras inte svårt sjuka äldre patienters önskan att inte utsättas för potentiell överbehandling vid livets slut? [Johanna Schiratzki: Vi måste ha rätt att få dö i fred | SvD Debatt](#)

Szilcz, Máté. [Potential overtreatment during life-limiting illness and end of life in older adults \(ki.se\)](#)

Cuba may be the poorest country to legalise the right to die and is certainly the first authoritarian regime to do so. [Cuba approves law for 'death with dignity' - BioEdge](#)

Professor Anne Kerr. [The time is right to hear what the public think about assisted dying - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Porteri, C. et al. *Towards the implementation of law n. 219/2017 on informed consent and advance directives for patients with psychiatric disorders and dementia. Physicians' knowledge, attitudes and practices in four northern Italian health care facilities.* BMC Med Ethics 25, 7 (2024). <https://doi.org/10.1186/s12910-023-00997-8>

Gina M. Piscitello et al. *Hospital Policy Variation in Addressing Decisions to Withhold and Withdraw Life Sustaining Treatment.* CHEST. 2024. <https://doi.org/10.1016/j.chest.2023.12.028>

Caitjan Gainty King's College London. [The US once withheld syphilis treatment from hundreds of Black men in the name of science. Newly public records are helping us understand how it could happen \(theconversation.com\)](#)

Clinical Ethics Case studies. Daniel Edward Callies. [Balancing a Patient's Autonomy Against Misinformation - The Hastings Center](#)
Katherine Wasson. [Unresolved Grief is Eating Away at Us - The Hastings Center](#)

Samtalskurser för läkare, sjuksköterskor, undersköterskor och paramedicinare.
[DNS – De Nödvändiga Samtalen | Palliativt utvecklingscentrum](#)

22 February. International webinar series "Clinical Ethics Support – Quality and Research". Topic: *Methods in Clinical Ethics Consultation*. **See attachment.**

24 January. Hybrid session. *Artificial Intelligence, Responsibility Gaps, and Asymmetries between Credit and Blame*. TU Munich Institute of History and Ethics in Medicine. Speaker: Prof. Dr. Sven Nyholm. Meeting-ID: 630 6241 2184. Code: 536634. <https://tum-conf.zoom.us/j/63062412184>

Vecka 2

Filmrecension. En aktuell uppmärksammas fransk film - som har fått olika titlar i olika länder. Den ursprungliga franska titeln är: *La passion de Dodin Bouffant*. [The Taste of Things review: this gastronomic French tale is a feast for the senses \(theconversation.com\)](#)
[The Pot-au-Feu / La Passion de Dodin Bouffant \(2023\) - Trailer \(English Subs\) - YouTube](#)

Sverige är bland de sämsta länderna i Europa på att ta emot ukrainska flyktingar. [Sven Bergland: Svält inte ukrainarna i Sverige | SvD Debatt](#)

Nytt! Uttalande från Smer. 5 januari. [Hälsa- och sjukvården bör ta täten i klimatomställningen \(smer.se\)](#)
Konsultbolaget PWC har på uppdrag av Region Östergötlands revisorer granskat den palliativa vården i regionen. [Revisionsrapport efterlyser ökad kompetens inom palliativ vård \(lakartidningen.se\)](#) ; Länk till rapporten: [Revisionsrapport Granskning av den palliativa vården i Region Östergötland.pdf \(regionostergotland.se\)](#)

I patientkretsar finns en oro för att en omorganisation av vården skulle ta för mycket energi – men också önskemål om mer samordning, skriver debattörer från Forum för health policy. ["Glöm inte patientperspektivet på statlig styrning" - Dagens Medicin](#)

Försök att frysa ut personer med "fel" åsikter presenteras gärna som moraliska ingripanden, men har ofta mer gemensamt med mobbning. [Cancel culture – mobbarens bästa vän | Håkan Lindgren | SvD](#)

Dödshjälp. [Kanada väntas legalisera dödshjälp vid psykiatriska tillstånd inom kort \(lakartidningen.se\)](#)

First season of *Playing God*. Podcast. 10 episodes about Life-and-death dilemmas, new medical technologies, controversial treatment (and more) is complete. [playing god? A bioethics podcast - Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics \(jhu.edu\)](#)

Moral Histories. The resulting collection of an oral history project to interview members of the founding generation of American bioethics, is a unique and accessible resource for understanding the creation and formation of the field. [Moral Histories - Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics \(jhu.edu\)](#)

UPDATE. New report 2018-2023. *“At the Nuffield Council on Bioethics, we believe that people and society will benefit most when ethics is embedded in policymaking”*. [Strategic plan and annual reports - The Nuffield Council on Bioethics \(nuffieldbioethics.org\)](#)

Abstract submission is open (**deadline 5 February**) for the 2024 Oxford Global Health & Bioethics International Conference 9-10 July. [Conference — Global Infectious Disease Ethics Collaborative \(oxjhubioethics.org\)](#)

Hot Topics in Research Ethics. **Tues, Feb 13**. Webinar - Emily E Anderson. *“Research Ethics During War”*. Link for free registration to join via Zoom. [Webinar Registration - Zoom](#)

Vecka 1

Informationsmaterial. [viktigare-lagar-och-forordningar-infor-arsskiftet-2023-2024.pdf \(regeringen.se\)](#)

Pressmeddelande. 2 januari. [Skolverket ska genomföra en nationell studie om antisemitism i skolväsendet - Regeringen.se](#)

Mehreen Zaigham, Michael Algovik. Svensk förening för obstetrik och gynekologi. [Tystnad är ingen lösning: Gravida och barn lider mest i Gaza \(lakartidningen.se\)](#)

Den konstgjorda livmodern ska enligt forskarnas plan testas på barn födda den 23–24:e graviditetsveckan. [Forskare vill testa konstgjord livmoder på för tidigt födda - Dagens Medicin](#)

“Det ett stort privilegium och förtroende att få bedriva forskning med offentliga medel. Men Sverige bör göra mer selektiva rekryteringar och satsa på rätt personer som forskare”. [Vågar vi säga nej till medelmåttighet? skriver Alvesson och Sternberg | SvD Debatt](#)

Toivo Heinsoo och Roger Molin. ["AI ger stöd för snabbare och bättre diagnoser i vården" - DN.se](#)

Hester, D et al. *Careful Considerations for Midcrisis Consent to and Refusal of Blood Products*. *Anesthesia & Analgesia* 138(1):p 85-88, January 2024. <https://doi.org/10.1213/ANE.0000000000006704>

Holland, Erica et al. *Ethical and Medicolegal Issues: When Obstetric Patients Who Refuse Blood Products Change Their Minds*. *Anesthesia & Analgesia* 138(1):p 89-95, January 2024. <https://doi.org/10.1213/ANE.0000000000006517>

Joyce Chung et al. [A gap in the data: Defining, identifying, and tracking children with medical complexity in the child welfare system - ScienceDirect](#)

Bakidou, A. et al. *On Scene Injury Severity Prediction (OSISP) model for trauma developed using the Swedish Trauma Registry*. *BMC Med Inform Decis Mak* 23, 206 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12911-023-02290-5>

AI. Denmark. New research. Savcicens, G. et al. *Using sequences of life-events to predict human lives*. *Nat Comput Sci* (2023). <https://doi.org/10.1038/s43588-023-00573-5>

Wright Erin et al. [Resilience and Ethics in Nursing Education and Practice: Nee... : Nurse Educator \(lww.com\)](#)

Hugh Desmond. [The ethics of expert communication - Desmond - 2024 - Bioethics - Wiley Online Library](#)